

Sygn. XXV C 1784/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Michał Jakubowski
Protokolant:	sekr. sądowy Aleksandra Mamrot

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2017 r. w Warszawie sprawy

z powództwa (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko K. J. i M. J.

o zapłatę

orzeka

1. Zasądza od pozwanych K. J. i M. J. na rzecz powoda (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 120.095,97 zł (sto dwadzieścia tysięcy dziewięćdziesiąt pięć złotych 97/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 115.299,39 zł (sto piętnaście tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 39/100) od dnia 8 lipca 2016 roku do dnia zapłaty.
2. Zasądza od pozwanych K. J. i M. J. na rzecz powoda (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 6.611 zł (sześć tysięcy sześćset jedenaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w pozostałym zakresie odstępuje od obciążania pozwanych kosztami procesu.

Sygn. akt **XXV C 1784/16**

UZASADNIENIE

(...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł w dniu 08 lipca 2016 r. pozew w postępowaniu nakazowym przeciwko K. J. i M. J. o zapłatę solidarnie kwoty 120.095,97 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 115.299,39 zł od dnia 08 lipca 2016 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie solidarnie od pozwanych kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, że przysługuje mu wobec pozwanych wymagalna wierzytelność pieniężna potwierdzona wyciągiem z ksiąg bankowych i wynikająca z umowy z dnia 18 marca 2008 r. o kredyt hipoteczny nr (...) zawartej przez poprzednika prawnego powoda z pozwanymi. Strona powodowa podkreśliła, że pozwani nie dokonali spłaty należności wynikających z zawartej umowy, a przez to umowa uległa rozwiązaniu na skutek wypowiedzenia jej ze skutkiem na dzień 10 marca 2016 r. Pomimo prawidłowego wezwania pozwanych pismem z dnia 20 maja 2016 r. do zapłaty należności dochodzonych niniejszym pozvem, pozwani nie zaspokoiili roszczeń powoda. (pozew, k. 2-5).

Nakazem zapłaty z dnia 29 sierpnia 2016 r. wydanym w postępowaniu upominawczym – po uprzednim stwierdzeniu braku podstaw do rozpoznania sprawy w postępowaniu nakazowym – Sąd uwzględnił żądanie pozwu w całości (nakaz zapłaty

– k. 66).

Sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty wnieśli w terminie K. J.

i M. J.. W uzasadnieniu podnieśli, że roszczenia pozwu są nieuprawnione ze względu na różnicę między kwotą udzielonego kredytu, a należnością pozostającą do spłaty. Zdaniem pozwanych, żądanie powoda wywodzi się z kredytu „lichwiarskiego”, indeksowanego kursem franka szwajcarskiego. Wspomniana umowa kredytu powinna być – w ocenie strony pozwanej - od początku traktowana jak umowa

o kredyt złotowy (a nie walutowy). Zaznaczyli też, że przez osiem lat spłacali wskazany kredyt z ratą ok. 800 zł miesięcznie, co wedle pozwanych daje sumę wpłat w wysokości ok. 76.000 zł, a tym samym rzeczywiste zadłużenie z umowy kredytu – wbrew twierdzeniom pozwu - powinno wynosić tylko ok. 20.000 zł. Pozwani nadmienili też, że nie są w stanie obecnie spłacić zadłużenia, gdyż stali się faktycznymi bankrutami (sprzeciw od nakazu zapłaty – k. 77).

W piśmie procesowym z dnia 27 grudnia 2016 r. powód podtrzymał swoje stanowisko w sprawie, prezentując dotychczasową argumentację oraz poszerzając ją o nowe spostrzeżenia. Przede wszystkim podkreślił, że kredyt został udzielony w złotówkach i był indeksowany do waluty obcej CHF, na co pozwani wyrazili zgodę. Z kolei sposób określenia kursu waluty i spłaty zadłużenia określony został szczegółowo w regulaminie kredytu hipotecznego, który stanowił załącznik do umowy kredytu. Powód nadmienił również, że pozwani od 2009 r. mieli możliwość spłaty kredytu bezpośrednio w walucie polskiej, a więc mogli uniknąć ryzyka walutowego, co było uzależnione wyłącznie od ich woli

- wystarczającym pozostawało złożenie w tym zakresie odpowiedniego wniosku na skutek którego bank umożliwił otwarcie konta walutowego i spłacanie należności bez dokonywania przewalutowania po kursie ustalonym przez bank. (pismo, k. 94-98).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 18 marca 2008 r. (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział

w P. z siedzibą w W. (poprzednik prawny powoda) zawarł z pozwanymi K. J. i M. J. umowę o kredyt hipoteczny nr (...). Strona powodowa (bank) zobowiązała się oddać do dyspozycji pozwanych kwotę kredytu w wysokości 82.000 zł indeksowanego do waluty obcej CHF,

z przeznaczeniem na dowolny cel konsumpcyjny (§ 2 umowy).

Kredytobiorcy zobowiązali się dokonywać spłaty rat kredytu obejmujących część kapitałową i odsetkową rat w terminach i wysokościach określonych w Umowie. Spłata kredytu następowała w miesięcznych ratach równych, a cały kredyt miał być spłacony w 240 ratach (§ 6 ust. 1, 2 i 4 umowy).

Raty kredytu oraz inne należności związane z kredytem pobierane były z rachunku bankowego, wskazanego w treści pełnomocnictwa (k. 29) stanowiącego załącznik do umowy. Kredytobiorcy zobowiązani byli do utrzymania wystarczających środków na ww. rachunku, uwzględniając możliwe wahania kursowe w przypadku kredytów indeksowanych do waluty obcej. Informacje na temat zmian stopy procentowej, wysokości rat spłaty oraz terminów spłaty kredytobiorcy otrzymywali w wyciągu bankowym, dotyczącym kredytu (§ 6 ust. 6 i 7 umowy).

Strony ustaliły, że od zadłużenia przeterminowanego Bank pobierał będzie odsetki

o charakterze zmiennym, które w dniu sporządzenia umowy wynosiły 16% w stosunku rocznym. Szczegółowe zasady naliczania odsetek od zadłużenia przeterminowanego oraz zasady zmiany tego oprocentowania znajdowały się w Regulaminie (§ 8 ust. 1 i 2 umowy). Zgodnie z § 15 ust. 1 umowy kredytu, W zakresie nieuregulowanym postanowieniami Umowy, zastosowanie miały postanowienia Regulaminu kredytu hipotecznego udzielanego przez (...) (§ 15 ust. 1 umowy).

W myśl § 2 pkt 2 Regulaminu, kredyt indeksowany do waluty obcej to kredyt, oprocentowany według stopy procentowej, opartej na stopie referencyjnej, dotyczącej waluty innej niż złoty, którego wypłata oraz spłata odbywa się w złotych w oparciu o kurs waluty obcej do złotych, według Tabeli kursów walut obowiązującej w Banku.

W przypadku opóźnień w spłacie kredytu Bank stosował oprocentowanie od zadłużenia przeterminowanego, którego stopa wskazywana była w Tabeli oprocentowania, opłat i prowizji. Od dnia rozwiązania Umowy, Bank miał prawo stosować oprocentowanie od zadłużenia przeterminowanego do całkowitej wymagalnej kwoty, obejmującej w szczególności kapitał kredytu, odsetki oraz inne należności wynikające z Umowy (§ 6 regulaminu).

Wypłata kredytu nastąpiła w złotych według kursu nie niższego niż kurs kupna zgodnie z Tabelą obowiązującą w momencie wypłaty środków z kredytu. Saldo zadłużenia z tytułu kredytu wyrażane było w walucie obcej i obliczane według kursu stosowanego przy uruchomieniu kredytu (§ 7 ust. 4 regulaminu).

Raty kredytu podlegające spłacie wyrażane były w walucie obcej i w dniu wymagalności pobierane były z rachunku bankowego, według kursu sprzedaży zgodnie z Tabelą obowiązującą w Banku na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty kredytu. Jeżeli dzień wymagalności raty kredytu przypadał na dzień wolny od pracy, stosowano kurs sprzedaży zgodnie z Tabelą obowiązującą w Banku na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty kredytu (§ 9 ust. 2 regulaminu).

Zgodnie z § 15 ust. 7-10 regulaminu, kursy kupna i sprzedaży walut, jak również wysokość spreadu walutowego wyznaczone były z uwzględnieniem następujących czynników:

1) Kurs kupna i sprzedaży waluty zamieszczony w Tabeli jest ustalany przez Bank, na podstawie kwotowań kupna i sprzedaży waluty (USD/PLN, EUR/USD, USD/CHF) na rynku międzybankowym, prezentowanych w serwisie informacyjnym R. dostępnych na moment ustalania Tabeli („Kurs Średni Między bankowy”).

2) Kurs kupna USD ustala się poprzez pomniejszenie Kursu Średniego Międzybankowego USD/PLN o wartość Indeksu Marżowego Banku.

3) Kurs sprzedaży USD ustala się poprzez powiększenie Kursu Średniego Międzybankowego USD/PLN o wartość Indeksu Marżowego Banku.

4) Kurs średni bankowy dla CHF/PLN wynika z podzielenia Kursu Średniego Międzybankowego USD/PLN przez Kurs Średni Międzybankowy USD/CHF.

5) Kurs średni bankowy dla EUR/PLN wynika z przemnożenia Kursu Średniego

Międzybankowego USD/PLN przez Kurs Średni Międzybankowy EUR/USD.

6) Kurs kupna EUR lub CHF ustala się poprzez pomniejszenie kursu średniego bankowego odpowiednio dla EUR/PLN lub CHF/PLN o wartość Indeksu Marżowego Banku.

7) Kurs sprzedaży EUR lub CHF ustala się poprzez powiększenie kursu średniego bankowego odpowiednio dla EUR/PLN lub CHF/PLN o wartość Indeksu Marżowego Banku.

8) Wysokość Indeksu Marżowego Banku, o którym mowa w ustępach poprzedzających, jest ustalana przez Bank na podstawie podaży i popytu na daną walutę na rynku krajowym i zagranicznym, płynności rynku walutowego oraz kosztów Banku związanych z pozyskiwaniem danej waluty. Wartość Indeksu Marżowego Banku nie może przekraczać 10 % danego kursu średniego.

Zgodnie z § 14 Regulaminu, Bank na wniosek Kredytobiorcy może wyrazić zgodę na zmianę waluty kredytu. Zmiana waluty kredytu realizowana jest na podstawie pisemnej dyspozycji Kredytobiorcy złożonej w placówce Banku i powinna zostać podpisana przez wszystkich Współkredytobiorców.

W przypadku niedotrzymania przez Kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej Bank zastrzegł sobie prawo do wypowiedzenia umowy w całości lub części, z zachowaniem okresu wypowiedzenia

w wysokości 30 dni, a w przypadku zagrożenia upadłością przedsiębiorcy – 7 dni. Za niedotrzymanie warunków udzielenia kredytu uznaje się w szczególności niewywiązywanie się ze zobowiązań wynikających z umowy oraz warunków dodatkowych nałożonych przez Bank, jak również nieterminową spłatę kapitału kredytu, odsetek, prowizji i innych należności wynikających z umowy (§ 21 ust. pkt 5 i § 21 ust. 2 pkt 3 i 6 regulaminu).

W przypadku postawienia kredytu indeksowanego do waluty obcej w stan wymagalności, Bank dokonuje zmiany waluty kredytu na złote według kursu sprzedaży zgodnie z aktualną Tabelą obowiązującą w Banku (§ 21 ust. 3 regulaminu).

Pozwani potwierdzili podpisem na umowie kredytu, że otrzymali Regulamin kredytu hipotecznego udzielanego przez (...) (§ 15 ust. 2 umowy kredytu).

(dowód: umowa o kredyt hipoteczny indeksowany kursem CHF, k. 15-19; regulamin kredytu hipotecznego udzielanego przez (...), k. 20-28; zmiany wprowadzone do regulaminu k. 116-122; Taryfa oprocentowania, opłat i prowizji do kredytów hipotecznych udzielanych przez (...), k. 108-109).

W związku z zawarciem umowy o kredyt hipoteczny oprocentowany zmienną stopą procentową, pozwani oświadczyli, że zostali zapoznani przez pracownika banku z kwestią ryzyka zmiany stopy procentowej oraz potwierdzili, że są świadomi ponoszenia ryzyka zmiany stopy procentowej w związku z ww. umową kredytową, która ma wpływ na wysokość zobowiązania względem banku wynikającego z umowy o kredyt oraz na wysokość rat spłaty kredytu. W związku z zawarciem umowy o kredyt hipoteczny indeksowany do waluty obcej pozwani oświadczyli, że:

- zostali zapoznani przez pracownika banku z kwestią ryzyka kursowego w przypadku udzielenia kredytu indeksowanego do waluty obcej;
- będąc w pełni świadomymi ryzyka kursowego, rezygnują z możliwości zaciągnięcia kredytu w złotych i dokonują wyboru zaciągnięcia kredytu indeksowanego do waluty obcej;
- znane im są postanowienia umowy o kredyt hipoteczny oraz „Regulaminu kredytu hipotecznego udzielanego przez (...)” w odniesieniu do kredytów indeksowanych do waluty obcej;
- zostali poinformowani, że aktualna wysokość kursów waluty obcej dostępna jest w placówkach banku;
- są świadomi tego, że ponoszą ryzyko kursowe związane z wahaniami kursów waluty, do której indeksowany jest kredyt; jak również tego, że ryzyko kursowe ma wpływ na wysokość zobowiązania względem banku wynikającego z umowy o kredyt oraz na wysokość rat spłaty kredytu; oraz tego, że kredyt zostanie wypłacony w złotych na zasadach opisanych w ww. regulaminie, saldo zadłużenia kredytu wyrażone będzie w walucie obcej, a raty kredytu wyrażone będą w walucie obcej i podlegać będą spłacie w złotych na zasadach opisanych w ww. regulaminie

(dowód: oświadczenie pozwanych związane z zaciągnięciem kredytu – k. 32).

W okresie od 14 kwietnia 2008 r. do 23 lipca 2015 r. pozwani dokonywali wpłat z tytułu zaciągniętego kredytu hipotecznego, przy czym od 14 lutego 2014 r. wpłaty dokonywali z rachunku walutowego prowadzonego w walucie franka szwajcarskiego. Po 23 lipca 2015 r. zaprzestali spłaty zadłużenia z tytułu ww. umowy kredytu (dowód: historia spłaty kredytu hipotecznego, k. 110-115).

Ze względu na brak terminowej spłaty, powód wypowiedział zawartą umowę kredytu ze skutkiem na dzień 10 marca 2016 r. (niekwestionowane twierdzenia pozwu; okoliczność niesporna).

Pismem z dnia 20 maja 2016 r. (doręczonym pozwanym w dniu 30 maja 2016 r.) powód wezwał K. J. i M. J. do zapłaty wymagalnych zobowiązań, w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego (dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 46; potwierdzenia odbioru wezwania, k. 47-48 i 50-51).

Na dzień 7 lipca 2016 r. wymagalne zobowiązania pozwanych z tytułu umowy o kredyt hipoteczny nr (...) wyniosły 120.095,97 zł, w tym 115.299,39 zł tytułem kapitału, 2187,33 zł tytułem odsetek umownych naliczonych za okres od 14 sierpnia 2015 r. do 10 marca 2016 r. oraz 2609,25 zł tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od kwoty kapitału kredytu za okres od 11 marca 2016 r. do 6 lipca 2016 r. (wyciąg z ksiąg bankowych powoda, k. 13).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dowodów z dokumentów urzędowych i prywatnych, z zastrzeżeniem, że dokumenty prywatne stanowiły jedynie dowód złożenia oświadczenia w nich zawartego - Sąd nie znalazł podstaw do odmówienia tym dokumentom waloru wiarygodności, skoro żadna ze stron tego nie kwestionowała. Sąd postanowił oddalić wniosek dowodowy strony pozwanej o zawieszenie niniejszego postępowania do czasu zakończenia postępowania zainicjowanego wnioskiem K. J. przed Sądem Rejonowym w T. Wydział V Gospodarczy sygn. akt V GU 36/17 o ogłoszenie upadłości dłużnika K. J. – gdyż z ww. akt wynikało, że wniosek o ogłoszenie upadłości został prawomocnie zwrócony zarządzeniem z dnia 20 marca 2017 r. (k. 219 akt SR w T., sygn. V GU 36/17). W tych okolicznościach brak było podstaw do zawieszenia niniejszego postępowania na podstawie okoliczności wskazanych przez pozwanego.

W ocenie Sądu, zgromadzony materiał dowodowy w postaci dokumentów urzędowych i prywatnych, w tym z umowy o kredyt hipoteczny nr (...) indeksowany do CHF - był wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy. Podkreślenia wymaga, że okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, tj. istnienie umowy kredytowej łączącej strony, jej treści oraz jej faktycznego rozwiązania ze skutkiem na dzień 10 marca 2016 r. - były bezsporne, a nadto znalazły potwierdzenie w szeregu dokumentów dołączonych do akt sprawy.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W realiach niniejszej sprawy powód dochodził od pozwanych kwoty 120.095,97 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, z tytułu nie wywiązania się przez pozwanych z warunków umowy kredytowej, a w konsekwencji rozwiązania umowy i postawienia całego zadłużenia w stan natychmiastowej wymagalności. Bezspornym w sprawie był fakt zawarcia przez poprzednika prawnego powoda ((...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w P. z siedzibą w W.) z pozwanymi K. J. i M. J. umowy z dnia 18 marca 2008 r. o kredyt hipoteczny nr (...) na kwotę 82.000 zł. W ramach umowy strony ustaliły, że kredyt będzie indeksowany do waluty obcej CHF, a jego wypłata oraz spłata odbywać się będzie w złotych w oparciu o kurs waluty obcej do złotych, według Tabeli kursów walut obowiązującej w banku.

Powód wywodził swoje roszczenie z treści art. 471 k.c., zgodnie z którym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Niewykonanie zobowiązania zachodzi wówczas, gdy w zachowaniu dłużnika nie występuje nic, co odpowiadałoby spełnieniu świadczenia, natomiast nienależyte wykonanie zobowiązania ma miejsce wtedy, gdy zachowanie dłużnika zmierzało do spełnienia świadczenia, jednak osiągnięty przez niego wynik nie spełnia wymogów świadczenia, do którego dłużnik był zobowiązany. W związku z takim zachowaniem dłużnika wierzycielowi przysługuje odszkodowanie. W przypadku, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego funkcję odszkodowawczą pełni odsetki (vide: art. 481 § 1 - 3 k.c.), które

przysługują wierzycielowi za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Wskazać w tym miejscu należy, że dołączony do akt wyciąg z ksiąg banku w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego nie posiada mocy prawnej dokumentu urzędowego w stosunkach umownych z konsumentem, nie korzysta zatem z domniemania, że jego treść jest prawdziwa. W takiej sytuacji powód winien był wykazać w oparciu o stosowne dokumenty oraz inne środki dowodowe, iż należności we wskazanej w wyciągu z ksiąg banku wysokości mu się należą. Powyższe potwierdza również dokonana w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego nowelizacja art. 95 ustawy Prawo bankowe (Dz. U. z 1997r., nr 140 poz. 939 ze zmianami), do którego ustawodawca dodał ust. 1a. Zgodnie z dyspozycją art. 95 ust. 1 ustawy, księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym (ust. 1a art. 95 ustawy). Zatem księgi rachunkowe banku i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku i opatrzone pieczęcią banku mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności banku poza postępowaniem cywilnym, jakim jest przedmiotowe postępowanie. Wyciąg z ksiąg banku nie jest też żadnym szczególnego rodzaju dokumentem prywatnym. Jest jedynie oświadczeniem procesowym strony, że roszczenie w takiej wysokości jej przysługuje. W takiej sytuacji powód winien był wykazać w oparciu o stosowne dokumenty oraz inne środki dowodowe, iż należności we wskazanej w wyciągu z ksiąg banku wysokości mu się należą. Tylko dokument urzędowy ma walor domniemania, że zawarte w nim dane są prawdziwe, dokument prywatny takiego domniemania nie posiada.

Mając na uwadze powyższe należało zważyć, że roszczenie powoda zarówno odnośnie należności głównej, jak i odsetek umownych i odsetek za opóźnienie, sformułowane zostało w sposób jasny, podlegający ewentualnej weryfikacji przez pozwaną i nie budziło wątpliwości Sądu w świetle przytoczonych okoliczności faktycznych i przedłożonych w sprawie dowodów – w szczególności dowodu z odpisu umowy o kredyt hipoteczny nr (...) (k. 15-19), regulaminu kredytu hipotecznego udzielanego przez (...) (k. 20-30) oraz historii spłaty kredytu hipotecznego (k. 110-115).

W tym miejscu należy dodać, że jeżeli żądanie strony dotyczy również zasądzenia odsetek, obowiązana jest ona dokładnie określić ich wysokość oraz czas obliczeniowy. Tylko bowiem tak określone żądanie, pozwala z jednej strony Sądowi zweryfikować jego zasadność, z drugiej natomiast gwarantuje pozwanemu, którym z reguły jest osoba nie posiadająca wiedzy prawniczej, realizację prawa do obrony oraz podnoszenia ewentualnych zarzutów. Powód dochodził w pozwie roszczenia, którego część stanowią skapitalizowane odsetki. Winien więc był przytoczyć okoliczności faktyczne i uzasadnić wysokość tej części roszczenia. Na temat kapitalizacji odsetek wypowiedział się szeroko Sąd Najwyższy

w uzasadnieniu uchwały składu 7 sędziów z dnia 21 października 1997 r., III ZP 16/97 wskazując, że kapitalizacja odsetek w sensie potocznym jest czynnością rachunkową polegającą na wyliczeniu sumy na podstawie znanej stopy procentowej i okresu czasu. Jako kategoria prawna polega nie tylko na zsumowaniu, ale i dodaniu jej do kwoty kapitału. W ten sposób odsetki nie są już dochodzone obok świadczenia głównego, gdyż same stają się świadczeniem głównym bądź jego częścią. W niniejszej sprawie należało przyjąć, że powód prawidłowo określił swoje roszczenia odsetkowe, skoro wskazał od jakiej kwoty i za jaki okres naliczył skapitalizowane odsetki, zaś wysokość zastosowanej stopy procentowej jest weryfikowalna na podstawie przedłożonych do akt sprawy dokumentów w postaci umowy kredytu i regulaminu kredytu. Podkreślenia wymaga, że pozwani, którzy zajęli stanowisko w sprawie, nie kwestionowali sposobu wyliczenia odsetek przez powoda. Należało zatem przyjąć, że powód uprawdopodobnił, iż roszczenia w takiej wysokości tytułem skapitalizowanych odsetek należą mu się.

Podkreślenia wymaga, że pozwani poza ogólnikowymi twierdzeniami w których wskazywali na nieuprawnioną wysokość dochodzonego przez powoda roszczenia z umowy kredytu, nie przedstawili w zasadzie żadnego dowodu (ani wniosku dowodowego), który podważałby prawidłowość wyliczeń objętych treścią pozwu. W tym zakresie wskazać należy, że w procesie cywilnym obowiązuje zasada kontrydiktoryjności i strony są zobowiązane do przedstawiania dowodów potwierdzających podnoszone okoliczności. Obowiązek przedstawiania dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Skoro ciężar gromadzenia materiału procesowego spoczywał na stronach postępowania, to brak było podstaw (wobec biernej postawy pozwanych w przedmiocie inicjatywy dowodowej), do kwestionowania wyliczeń powoda w zakresie wymagalnego zadłużenia z umowy kredytu. Tym samym, wyłącznie ogólne i lakoniczne twierdzenia pozwanych o nieuprawnionej wysokości dochodzonego roszczenia nie mogły okazać się skuteczne, w szczególności, gdy przyszło je konfrontować z dokumentami przedstawionymi przez powoda, tj. umową kredytu, regulaminem stanowiącym jej załącznik oraz historią spłaty zobowiązania. Wobec powyższego, pozwani musieli ponieść negatywne konsekwencje przewidziane przepisami art. 6 k.c. i 232 k.p.c.

Odnosząc się natomiast do ogólnie sformułowanych zarzutów pozwanych, iż roszczenia pozwu wywodzą się z kredytu „lichwiarskiego” indeksowanego kursem franka szwajcarskiego, a sama umowa kredytu od początku powinna być traktowana jako umowa

o kredyt złotowy, a nie walutowy – należało zauważyć, że o charakterze prawnym umowy decyduje jej treść, a zwłaszcza rodzaj oświadczeń które strony złożyły w momencie jej zawarcia i na spełnienie jakich świadczeń wskazały. Zgodnie bowiem z art. 65 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje (§ 1.).

W umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu (§ 2.). Natomiast jak wynika z art. 354 k.c. dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom (§ 1.). W taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel (§ 2.).

W związku z powyższym nie mógł budzić wątpliwości charakter zobowiązania łączącego strony. Umowa kredytowa przewidywała bowiem wprost, że zarówno wysokość udzielonego kredytu, jak i wysokość rat będzie indeksowana w stosunku do kursu franka szwajcarskiego i to indeksowanie stanowi zasadniczą cechę tejże umowy. Gdyby przyjąć sugestię pozwanych o złotowym charakterze umowy kredytowej, doszłoby do zmiany charakteru pierwotnego zobowiązania przewidującego indeksowanie zarówno kwoty udzielonego kredytu jak i wysokości raty. Stanowiłoby to zbyt daleko idąca ingerencję

w treść umowy. Jak wynika bezpośrednio z treści umowy kredytu, jak i pośrednio

z oświadczenia kredytobiorców związanego z zaciągnięciem kredytu hipotecznego (k. 32), zgodnym zamiarem stron było zawarcie umowy o kredyt indeksowany w stosunku do franka szwajcarskiego. Także inne postanowienia umowne, mające wpływ na wysokość zobowiązań stron, były dostosowane do tego zasadniczego ustalenia poczynionego przez strony umowy. Uznanie za uzasadnione obecnego stanowiska pozwanych skutkowałoby wyeliminowaniem ryzyka kursowego, które było jednakże objęte zamiarem stron w momencie podpisania umowy kredytowej. Z oświadczenia kredytobiorców (k. 32) wynikało przecież, że zostali zapoznani z kwestią ryzyka kursowego w przypadku udzielenia kredytu indeksowanego do waluty obcej, a będąc w pełni świadomymi ryzyka kursowego, zrezygnowali z możliwości zaciągnięcia kredytu w złotych i dokonali wyboru zaciągnięcia kredytu indeksowanego do waluty obcej. Przez okres kilku lat (ok. 8) wpłacali także ustalone raty kredytu (przez pewien czas wpłaty dokonywali bezpośrednio we frankach szwajcarskich) – tym samym potwierdzili, że są stroną umowy kredytu indeksowanego kursem waluty obcej. Brak było zatem podstaw do przyjęcia, że kredyt jest kredytem złotowym. Co więcej należało wskazać, że pozwani w toku postępowania nie podnosili, aby bank (powód) ustalał wysokość rat kredytu w zawyżonej wysokości (co stanowiłoby ich szkodę), ani nie wykazali, aby ustalone przez bank raty były nieuzasadnione co do wysokości, przy uwzględnieniu kryterium, tzw. uczciwego wynagrodzenia.

Podkreślenia wymaga także, że jakkolwiek pozwani ogólnie powoływali się na nieważność umowy, to jednak nie podnosili zarzutów abuzywności konkretnych postanowień umownych, w tym postanowienia zezwalającego powodowi na przeliczanie wypłaconej kwoty kredytu, jak i rat kredytu zgodnie z kursem kupna i sprzedaży przewidzianym w Tabeli oprocentowania, opłat i prowizji – wobec powyższego brak było w zasadzie podstaw do badania skuteczności tego postanowienia na gruncie wymienionej umowy kredytu, z której powód wywodził swoje roszczenie. Jedynie na marginesie należało wskazać, że nawet eliminacja abuzywnej klauzuli w tym zakresie nie prowadziłaby do zmiany prawnego charakteru stosunku obligacyjnego łączącego pozwanych z powodem. Nie budzi bowiem wątpliwości, że wypłaty kredytu dokonano w złotych i raty pobierane były z konta pozwanych przez bank w złotych, ale nominal kapitału do spłaty na rachunkach określany był we frankach szwajcarskich, a raty i wypłacona kwota kredytów były przeliczane na franki szwajcarskie. Sama wypłata kredytu w złotych – wbrew sugestiom pozwanych - nie przesądza o tym, że jest to kredyt złotowy. Taka bowiem konstrukcja wynika z samej idei zawarcia umowy kredytu indeksowanego, który gwarantuje klientowi, że bank udostępni mu kwotę w złotych w wysokości wskazanej we wniosku, tj. niezależnie od zmiany kursu pomiędzy zawarciem umowy a wypłatą środków.

Reasumując, wobec niekwestionowania przez pozwanych co do zasady faktu zawarcia z powodem umowy kredytu, jak również faktu ostatecznego zaprzestania spłaty zobowiązania z tej umowy i w konsekwencji skutecznego wypowiedzenia umowy oraz postanowienia całości zadłużenia z umowy w stan natychmiastowej wymagalności - należało uznać, że pozwani muszą obecnie ponieść odpowiedzialność na mocy art. 471 k.c. Nie wykonali bowiem w całości zobowiązania przewidzianego zawartą umową kredytu. Tak więc, w dochodzonym pozwie zakresie, roszczenie powoda okazało się uzasadnione i podlegało jako takie uwzględnieniu, o czym orzeczono, jak w pkt 1 sentencji wyroku.

Obok zasądzonej na rzecz powoda należności głównej powodowi należały się również odsetki ustawowe za opóźnienie w jej zapłacie przez pozwanych. Stosownie do treści przepisów art. 481 § 1 i § 2 k.c. za czas opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Ponieważ część odsetek za opóźnienie za okres od 11 marca 2016 r. (tj. dnia wymagalności całego zadłużenia z umowy kredytu) do 06 lipca 2016 r. została skapitalizowana i zsumowana

w pozwie, należało zasądzić dalsze odsetki ustawowe za okres od dnia 08 lipca 2016 r. do dnia zapłaty, tj. zgodnie z żądaniem pozwu.

Orzekając w punkcie 2. sentencji wyroku o kosztach procesu Sąd nałożył solidarnie na pozwanych obowiązek zwrotu powodowi połowy kosztów postępowania, kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 k.p.c.), natomiast

w pozostałym zakresie Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania pozwanych kosztami procesu, a to z uwagi na ich trudną, skomplikowaną sytuację majątkową. W skład poniesionych przez powoda kosztów procesu wchodziły: opłata od pozwu w wysokości 6005 zł, wynagrodzenie jego pełnomocnika procesowego - radcy prawnego 7200 zł, opłata skarbową w wysokości 17 zł od udzielonego pełnomocnictwa. Jak wynika z dołączonych akt sytuacja majątkowa pozwanego jest tragiczna. Posiada on szereg zobowiązań finansowych, które znacznie przewyższają wartość jego majątku. Sytuacja finansowa pozwanej również jest bardzo niekorzystna. Co do niej Sąd w W.ogłosił postanowienie o ogłoszeniu upadłości (k.134). W ocenie Sądu, zarówno więc pozwany jak też pozwana nie będą w stanie uiścić na rzecz powoda kosztów procesu, ponad kwotę zasądzoną wyrokiem.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji wyroku.